

KRÍŽOVÁ CESTA POČAS EPIDÉMIE

Zasiahla nás epidémia. Doteraz sme takéto udalosti poznali iba z dejín alebo zo správ z odľahlých kútov sveta. Prvýkrát ju zažívame na vlastnej koži. Miestami sa nám zdá, akoby sme žili vo sne, nečakanom a nechcenom. A predsa je nový vírus tu a riziko ochorenia reálne. Život sa nám za pár dní zmenil a podľa odhadov potrvá dlho, kým sa vráti do starých koľají. Táto nová skúsenosť mení aj nás samých. Už nikdy nebudeme takí ako predtým. Smrtiaca nákaza, na ktorú bol málokto pripravený, pritlačila ľudstvo k zemi ako jeden obrovský kríž a neustále premýšľanie o ňom nás vnútorne nesmierne vyčerpáva.

Chceme sa preto pokúsiť upriamiť svoju pozornosť na iný kríž, na ten tvoj, Pane Ježišu. Pri rozjímaní o tvojom utrpení túžime zabúdať na vlastné terajšie starosti. Veríme, že takto ťa môžeme opravdivo spoznávať a viac sa ti priblížiť. Máme nádej, že nás týmto spôsobom uzdravuješ, upevňuješ našu vôľu, náš rozum inšpiruješ blahodarnými myšlienkami a v našich srdciach utváraš pokojamilovný postoj. Vďaka tvojej milosti nad našim obranným reflexom a neraz sebeckým pudom sebazáchovy môže zvíťaziť nezištná láska voči iným, schopná prinášať aj nemalé obety.

(chvíľa ticha)

Nech nás Duch Svätý vedie, aby sme sa dokázali povznášať nad seba, nad všetko pozemské a zameriavali sa predovšetkým na teba, Najsvätejší Spasiteľu, a skrz teba na prejavovanie lásky našim blízkym. Ty si náš jediný Pán a Boh a žiješ a kraľuješ naveky vekov. Amen.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Prvé zastavenie
Pán Ježiš je odsúdený na smrť
Prvotný šok

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Spočiatku sme si nebezpečenstvo nepripúšťali a popierali sme, že by nám nejaké hrozilo. Hľadali sme všelijaké pohodlnejšie vysvetlenia – nás sa to netýka, nákaza je od nás ďaleko, je to len chrípka, ľudia v mojom veku medzi ohrozených nepatria, netreba zbytočne preháňať. Postupne sme však z tejto lacnej alibistickej pozície vytriezveli. Podceňovanie vystriedal masový poplach. S napätím sme začali sledovať všetky správy, diskutovať o detailoch katastrofického scenára a vykupovať obchody s potravinami a drogériou. Naše srdcia vo veľkej miere ovládol strach a mnohé rodiny, ba aj spoločnosť, zachvátila doslova panika.

Čo si prežíval vo svojom srdci ty, Pane Ježišu, keď si pred tebou a rozvášneným davom Pilát umýval ruky? Krátko predtým si sa v úzkosti modlil slovami „Otče, odním odo mňa tento kalich, ale nie moja, lež tvoja vôľa nech sa stane“. Vedel si, že tvoje blížiac sa umučenie je skutočné. Netváril si sa, akoby tento „kalich“ neexistoval alebo akoby si sa mu mal vyhnúť. Nepodceňoval si jeho horkosť, ani ju nepopieral. Ty, ktorý si Cesta, Pravda a Život, si aj na svoju najťažšiu cestu hľadel v pravde, teda vo vedomí, že na nej podstúpiš nadľudskú bolesť a na jej konci položíš svoj život.

(chvíľa ticha)

Prosíme ťa, Pane, daj nám milosť postaviť sa k súčasnej náročnej situácii rozumne, so zmyslom pre pravdu a zodpovednosť, napriek tomu, že nás ovplyvňuje strach a neistota.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Druhé zastavenie
Pán Ježiš berie kríž na svoje plecia
Vnútorne prijatie

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Museli sme upustiť od svojich doterajších denných rituálov a obohatiť ich o nové prvky. Nosíme rúška, hoci sme ponajprv pohrdavo zazerali na okoloidúcich na ulici, ktorí sa spamätali skôr. Častejšie a dôkladnejšie sa umývame, upratujeme, dezinfikujeme. S ostatnými sa rozprávame na diaľku a keď niekto zakašle, cúvneme od neho ešte viac. Prispôbili sme si pracovný, študijný i rodinný režim. Nevieme, dokedy tento stav potrvá, ani aké bude mať na nás psychické, spoločenské či ekonomické následky. Epidémia je tu, potrebujeme kráčať ďalej a aj napriek nepriaznivým podmienkam túžime žiť čo najzmyslupnejšie a najhodnotnejšie.

Pane Ježišu, pri preberaní kríža od svojich katov si ho neobjímal, ani nebozkával. Pokorne si ho vložil na svoje plecia a vykročil smerom na Golgotu. Ty si kríž nemiloval. Ty si ho niesol. Ani utrpenie si nemiloval, a predsa si ho podstúpil. Lebo miluješ svojho Otca a miluješ nás. Tvoja láska je mocnejšia než najťaživejšie balvany utrpenia, aké si len vieme predstaviť. Hoci si tie slová vyslovil skôr, platia predovšetkým pre túto chvíľu: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma“.

(chvíľa ticha)

Pane, prosíme ťa o milosť každý deň nanovo prijať neprajné životné podmienky, v ktorých sa momentálne nachádzame, aby sme sa v nich učili radikálnejšie veriť, dúfať a milovať.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Tretie zastavenie
Pán Ježiš padá prvý raz pod krížom
Výčitky svetu

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Na vine sú Číňania, lebo u nich smrtníci vírus vznikol a nezabránili jeho šíreniu. Kritizujeme aj Európsku úniu, lebo nám nijakým spôsobom počas epidémie nepomáha. Nezvládla to ani naša vláda, pretože opatrenia mala robiť už skôr a prísnejšie. Zdravotné poisťovne zase mali už dávno poslať každej rodine balíček rúšok a dezinfekčných prostriedkov. Naši zamestnávateľia by nám bez váhania mali dať platené voľno. A ľudia sa akoby zbláznilí – jedni vykupujú celé obchody, a ďalším neostáva nazvyš ovocie, múka či čistiace prostriedky; iní zase ľahostajne žijú tak, akoby sa nič nedialo, a ohrozujú svojim konaním ostatných. Kde sa pozrieme, sami vinníci. Takéto výčitky sa rodia v našich mysliach a burcujú nás k hnevu.

A ty, Pane Ježišu, keď si sa pod ťarchou kríža prvýkrát zosypal na zem, ani ti nenapadlo niekomu niečo vyčítať. Ani Pilátovi, ani Herodesovi, ani zradcovi Judášovi, ani zapieračovi Petrovi, ani ostatným vystrašeným učeníkom, ani zmanipulovanej davovej psychóze, ani surovým vojakom, nikomu. Mlčal si „ako baránok onemie pred tým, čo ho strihá“, lebo vieš, že všemožné výčitky by nič nevylepšili, ani neriešili. Jediným riešením je tvoja bezhraničná láska, pokora a vytrvalosť až do krajnosti.

(chvíľa ticha)

Prosíme ťa, Pane, o trvalú schopnosť nevytvárať neúčinné výčitky voči iným a usilovať sa skôr o také myšlienky, slová a skutky, ktoré budú prinášať „ovocie hodné pokánia“.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Štvrté zastavenie
Pán Ježiš sa stretá so svojou Matkou
Rodina v karanténe

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

S rodinou trávime počas týždňa omnoho viac času a namiesto epidémie nás nezriedka postihuje takzvaná ponorková choroba. Iní príbuzní sú zase na kilometre vzdialení a nemôžeme sa s nimi stretnúť kvôli zákazu cestovania. Viac než inokedy pociťujeme potrebu blízkosti milovaných osôb, no zároveň si uvedomujeme náročnosť udržať naše vzťahy vo vzájomnej harmónii, keď nás tlačí napätie a mnohé existenčné otázky. Manželstvo a rodičovstvo sú pre nás posvätné hodnoty, príbuzenské kontakty sú nenahraditeľné, láska a priateľstvo pre nás predstavujú poklady neporovnateľnej hodnoty. Tie isté vzťahy sú však pre nás v mnohých prípadoch aj zdrojom našich najtrpkjších sklamaní a najhlbších zranení. Najcennejšie dary bývajú aj najväčšou výzvou.

Vzťah medzi tebou, Pane Ježišu, a tvojou Matkou je azda najvýnimočnejší zo všetkých osobných vzťahov v ľudských dejinách. Takým sa ukazuje aj v tejto chvíli – pre koho bola náročnejšia, pre teba či pre ňu? Povedali ste si niečo? Na čo si myslel? A ona? Dotkli ste sa? Objali? Plakali? Otázok by sme mali nespočetne, ale omnoho dôležitejšie je rozjímať nad koncentráciou lásky vašich Srdc – tvojho, Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, a jej, Nepoškrvneneho Srdca Panny Márie. Tieto dve Srdcia milujeme, k nim sa utiekame.

(chvíľa ticha)

Ježišu, pre nesmiernu lásku tvojej Matky voči tebe a voči nám, žehnaj a upevni vzťahy v našich manželstvách, rodinách a príbuzenstvách, ktoré sú v tomto období vystavené neľahkým skúškam.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Piate zastavenie

Šimon Cyrenejský pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

Nečakaní pomocníci

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Sme národ sebcov – zaznievalo z mnohých úst, keď tí najpriebojnejší z nás vykúpili obchodné regály. Aj v nejednom zamestnaní sme pocítili, že naši kolegovia či vedúci myslia len na seba. V rodinách sme možno zažili podobné sklamanie, keď sme od kohosi očakávali väčšiu podporu, ktorej sa nám kvôli jeho všelijakým výhovorkám nedostalo. No zrazu sa objavila suseda, ktorá klopala na všetky dvere a každému obyvateľovi v bloku dala vlastnoručne ušité rúško. Mnohí ochotníci začali robiť nákupy pre starších a chorých. Na mobile sa nám zrazu zjavilo meno, na ktoré sme pomaly už aj zabudli – niektorí v izolácii pochopili, že telefón bol vynájdený práve pre túto chvíľu. A chlapec, ktorý z dlhej chvíle v domácej karanténe kreslil vtipné obrázky, ich potom náhodne vhadzoval do schránok, aby rozveselil ľudí. Možno sa volal Šimon.

Od koho si, Pane Ježišu, očakával pomoc ty, keď si sa pod krížom cítil najslabšie? Tohto muža z Cyrény si vôbec poznal? Zaiste sa ti vďaka jeho pomocnej ruke uľavilo, no nielen preto, že ťa na chvíľu zbavil ťarchy, mohol si si vydýchnuť a kráčať pevnejšie. Omnoho viac ťa zohrala skutočnosť, že zbabelosť u ľudí úplne nezvítazila. Že existujú srdcia, ktoré nebijú len pre seba ale aj pre iných, a nielen pre blízkych, ale aj pre neznámych a vzdialených.

(chvíľa ticha)

Ďakujeme ti, Pane, za všetkých neznámych Šimonov v našom živote a daj nám silu, aby sme dokázali prejavovať záujem aj o blízkych, aj o cudzích ľudí.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Šieste zastavenie
Veronika podáva Pánu Ježišovi „rúško“
Hrdinovia

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Naša vláda najprv vyhlásila mimoriadnu situáciu, potom núdzový stav a nám sa miestami zdá, akoby sme žili vo vojne. Nepoužívajú sa však zbrane a nebojujú za nás vojaci. Hrdinovia tohto boja sú všetci zamestnanci nemocníc, od riadiacich pracovníkov, cez lekárov, zdravotné sestry, záchranárov až po šoférov sanitiek. Nemenej náročnú úlohu zohrávajú aj farmaceuti, ktorí podávajú nadľudské výkony nielen počas pracovnej doby vo svojich lekárňach, ale aj nekonečným poskytovaním odborných rád, či už osobne alebo cez telefón. Vo vypočítavaní rizikových povolání by sme mohli pokračovať až po poslednú, najprehliadanejšiu predavačku v potravinách. Možno sa volala Veronika. Ani ona, ani ostatní dnešní hrdinovia, by do práce nechodievali, keby im chýbal čo len kúsok odvahy, ktorú prejavila svätica s „rúškom“.

Veronika je pre nás dôkazom, že sa k tebe, Pane Ježišu, môžeme priblížiť vždy, a zvlášť v tých najnepravdepodobnejších situáciách. Apoštolom sa to zdalo nemožné, preto sa zo strachu rozutekali a skrývali. Nikomu z nich si nepodaroval takú vzácnu „relikviu“, len Veronika na teba ďalej hľadí, zvierajúc vo svojom náručí šatku s odtlačkom tvojej Svätej Tváre. Akú pečať tvojej lásky a nehy v tej chvíli pocítila vo svojom srdci, vie len ona sama. Premieňať sa na teba, byť tvojím čo najvernejším obrazom – toto je pravé kresťanstvo, ako dosvedčuje aj meno tejto výnimočnej ženy.

(chvíľa ticha)

Pane, nech ochota svätej Veroniky inšpiruje a posilňuje našich lekárov a všetkých hrdinov týchto dní, ktorí slúžia, pomáhajú a zachraňujú iných. Ty sám im buď odmenou.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Siedme zastavenie
Pán Ježiš padá druhý raz pod krížom
Výčitky voči Cirkvi

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Sväté omše v kostoloch sú zrušené a môžeme ich sledovať len vďaka televízii, rádiu alebo cez internet. Možnosti prístupu ku spovedi sú obmedzené na minimum. Kňazov už nepúšťajú ani do nemocníc k najťažším prípadom, aby im vyslúžili sviatosť pomazania chorých. Prečo naši biskupi tak rýchlo cúvli a podriadili sa týmto opatreniam? Prečo viac nezabojovali a nepoukazovali na mnohé ďalšie inštitúcie a podniky, ktoré stále ostávajú otvorené? Aj kňazi by mali robiť viac, veď práve teraz ich najviac potrebujeme. Cirkev sa v tomto čase stala predmetom kritiky – od neprajníkov za jej chabé pokusy o pokračovanie v pastoračných aktivitách, od jej synov a dcér za zbabelosť a pasivitu alebo za príliš neštandardné metódy. S takouto dilemou vysvätení služobníci doteraz nemajú žiadnu skúsenosť – v snahách byť veriacim nablízku a ponúkať im duchovný pokrm môžu zároveň šíriť nákazu a tým mnohých vystaviť ohrozeniu na živote.

Pane Ježišu, opäť ťa pridĺavila ťarcha dreva a zvíjaš sa v prachu. Nevieme, koľko času potrebuješ na aký-taký oddych. Podstatné je, že vstávaš, kráčaš ďalej a celý zástup ťa nasleduje. Keď si našiel Petra, Jakuba a Jána v Getsemanskej záhrade ležať na zemi, aj im si povedal „vstaňte, poďme“, čo dnes prijímame ako výzvu aj voči nám. Ty vždy vstaneš. Áno, si Bohom padajúcim – zostúpil si z neba na zem, ubíjali ťa mnohé momenty tvojho pozemského života, potkýnal si sa na krížovej ceste, až napokon si „spadol“ do hrobu a do podsvetia. No zároveň si Bohom vstávajúcim – a tvoje vstávanie nasleduje po každom jednom páde. Nie smrť, ale vzkriesenie má posledné slovo.

(chvíľa ticha)

Prosíme ťa, Pane, za Svätého Otca, biskupov a kňazov, aby aj v týchto neblahých podmienkach ostali verní svojmu povolaniu, naďalej prinášali za svet Obetu spásy a nachádzali nové pastoračné aktivity, vďaka ktorým pocítíme tvoju blízkosť.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Ôsme zastavenie
Pán Ježiš napomína plačúce ženy
Zbytočné myšlienky

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

V posledných dňoch sme pred televíznou obrazovkou či počítačovým monitorom strávili predlhé hodiny. Mnohé z nich sme sa venovali prázdny a dokonca duchu škodlivým témam. Inokedy sme sa pohrúžili do konšpiračných teórií o utajenej snahe mocných tohto sveta prostredníctvom pandémie znížiť populáciu planéty. Keď sa však úprimne a v dobrej vôli pozastavíme, zaraz si uvedomíme, koľkými zhubnými podnetmi sme si znečistili naše srdcia a koľko zbytočných názorov zaplavilo našu myseľ. A možno sme si uvedomili, že my, večne zaneprázdnení dospelí, máme konečne raz viac priestoru a času pre najmenších členov našich rodín.

Nárek žien nad tvojím umučení a si, Pane Ježišu, presmeroval na plač nad sebou a nad vlastnými synmi. Rodičia, teda ani matky, ani otcovia, nesmú zabudnúť na výchovu svojich detí. Ešte aj počas najbolestnejších krokov poukazuješ na zbytočné ľudské konanie a zdôrazňuješ, že môžu byť lepší. Aká nesmierna je tvoja schopnosť hľadieť na nás a na naše dobro. Bezvládny, ešte stále si učil. Obťažovaný všetkými chorobami sveta, predsa si neprestal liečiť. Zakúšal si maximum všeľudskej nenávisti, no beztak si nerezignoval na lásku.

(chvíľa ticha)

Pomáhaj nám, Pane, vytrvalejším zameriavaním sa na veci, ktoré nám prinášajú spásu, odkláňať sa od tých, ktoré sú zbytočné. A pomôž nám nanovo objaviť hodnotu času stráveného s našimi deťmi.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Deviate zastavenie
Pán Ježiš padá tretí raz pod krížom
Výčitky Bohu

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Prečo to Boh dopustil? On je na vine, nikto iný. Keby on nechcel, tak sa to nestane. Je zlý. Ako máme veriť, že je dobrý, keď na svete je toľko utrpenia? Stvoril tento svet, dal nám život, a teraz ho nemôžeme žiť naplno. Nezaslúžime si to? On asi ani neexistuje a ak áno, tak je neprístupný a nemá o nás záujem, veď kde ho možno objaviť v tom chaose? Ako ho možno zažiť, pocítiť? Ani modliť sa nebudeme, veď prečo by sme mali? Aj tak to nepomáha... Áno, mnohých veriacich postihol aj vírus pochybností, rebélie a zúfalstva. Niektorí si zachovávajú svoju duchovnú imunitu odolnú a pohotovo nad ním zvíťazia, no u iných táto pliaga úplne odstaví dôveru v Boha. Mnohí zase voči Bohu ostávajú úplne ľahostajní.

Tvoj posledný pád azda ani nebol spôsobený nedostatkom fyzických síl, ale skôr tvojou vnútornou bolesťou nad ľudskou nevďačnosťou a zatrpknutosťou voči nebeským veciam. Ako ťažko sa ti muselo kráčať do konca, keď si si uvedomoval, že mnohí budú tvoju ponuku spásy ignorovať a tvoje vykupiteľské dielo vedome vo viere odmietnu. A tvoje utrpenie im bude na posmech. Avšak ani to ťa neodradilo a pokračoval si až na vrchol. Pri nasledovaní teba vždy nanovo zisťujeme, že je možné presahovať svoje zdanlivé limity.

(chvíľa ticha)

Pane, vykoreň z našich srdcosemienka duchovných pochybností a daj nám milosť nahradíť ich pevnou dôverou v tvoje bezhraničné Milosrdenstvo. A zvlášť buď milosrdný voči najzatrpknutejším hriešnikom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Desiate zastavenie
Pánu Ježišovi zvliekajú šaty
Zoblečení z márností

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Museli sme prerušiť naše obľúbené prechádzky po meste a debaty v obchodoch, či už s predavačkami alebo s našimi známymi. Divadlo ani kino zatiaľ neplánujeme, musia nám vystačiť filmy v televízii. Pravidelný tréning v posilňovni či na plavárni sme museli prerušiť a prepadne nám predplatená permanentka. Aj lyže sme už odložili na rok do pivnice. Vysedávanie v pizzerii alebo v cukrárni alebo v kaviarni sa musíme takisto zriekať. Koľko plánov sme z nášho kalendára už museli vyčiarknuť či presunúť na neurčito. Mnoho vecí nám chýba, mnohé zrušené aktivity nás mrzia, no zároveň s údivom pozorujeme, koľkým márnostiam sa bežne venujeme. Krízový stav nám pomáha zameriavať sa na veci skutočne podstatné.

Ďalej už kráčať, Pane Ježišu, nebudeš. Na jednej strane nevládzeš a na druhej už ani netreba. Vojaci ťa zbavujú toho posledného vonkajšieho, čo máš. Ostáva len tvoje skrvavené Najsvätejšie Telo, nachystané na záverečnú popravu. Všetko, čo si za celý svoj pozemský život robil, malo svoj význam, každý tvoj skutok, každé slovo, každé uzdravenie či zázrak. Avšak všetko si vykonal len preto, aby prišla „táto hodina“ a aby si nás všetkých pripravil, zaučil, aby sme raz dokázali pochopiť to najpodstatnejšie z tvojej „pozemskej misie“. Tvoje nahé Telo bude o chvíľu zavesené na drevo. Klopíme svoj zrak, lebo nemôžeme zniesť tú hanbu, lež nie tvoju ale našu – že sme sa naobliekali a obrnili toľkou márnosťou. A ty tam v nepochopiteľnej pokore stojíš a kati s tebou kruto narábajú.

(chvíľa ticha)

Zobleč z nás, Pane, všetku svetskú „márnosť nad márnosť“ a pomôž nám počas nebezpečenstva náказы objavovať iba teba, a to, čo je v našom živote naozaj podstatné.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Jedenáste zastavenie
Pána Ježiša pribíjajú na kríž
Bez sviatostnej útechy

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Nikdy sme si nepomysleli, že nám raz bude takto plošne zablokovaný prístup k sviatostiam, predovšetkým ku svätej spovedi a k Eucharistii. Vôbec by sme netušili, že nám slová kňaza „a ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov“, „toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás“ či „telo Kristovo“ budú tak bolestne chýbať. Spomíname si aj na chvíle, kedy sa nám ráno nechcelo vstávať a zúčastniť sa na nedeľnej bohoslužbe. Dnes v tom istom čase sme už dávno hore a nevieme čo robiť, lebo ničím iným nevieme nahradiť návštevu nášho farského kostola v Deň Pána. Sme vďační nespočetným možnostiam sledovania omší v televízii a prostredníctvom internetu „naživo“, no pri každej z nich Bohu predkladáme modlitbu, aby sme ho čím skôr mohli chváliť spolu s našimi bratmi a sestrami pri Eucharistickom stole skutočne naživo.

Pane Ježišu, na svojej ceste k smrti si sa dostal do bodu, kedy akákoľvek podpora od ľudí absentuje a útechu od Otca nepociťuješ. Len bolesť – na chrbte od rán bičom a ťažoby dreva, na hlave od trnia, na dlaniach a nohách od klinčov, po celom tele od buchnátov a pádov, a v Srdci od všetkých hriechov všetkých ľudí všetkých vekov. Ešte aj ponúknutá úľava v podobe octom naplnenej špongie je len ďalšou formou poníženia a výsmechu. Tvoj povzdych „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ by bol tou poslednou modlitbou, ktorá by napadla hocikomu inému na tvojom mieste. Tvoja odovzdanosť katom, ktorí ťa pribíjajú na kríž a vztyčujú, je úplnou odovzdanosťou do vôle Otca.

(chvíľa ticha)

Pane, nech nám doba zatvorených kostolov slúži na vnútorné prehĺbenie túžby po sviatostiach, ktorými Cirkev sprostredkúva tvoju milosť, a zároveň na objavovanie mimosviatostných foriem tvojej tajomnej prítomnosti medzi nami.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Dvanáste zastavenie

Pán Ježiš na kríži zomiera

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

V tejto chvíli chceme na epidémiu, na okolitý svet i na seba samých úplne pozabudnúť a zahľadieť sa na zomierajúceho Krista. Zimomriavky nám bežia po chrbte, keď z posledných síl kričí „Bože môj, prečo si ma opustil?“. Spolu s lotrom po jeho pravici voláme „spomeň si na mňa, Pane, vo svojom kráľovstve“. Počúvame Spasiteľov výkrik, že žízni a my celou svojou bytosťou žízňime po jeho spasiteľnej milosti. Po jeho výdychu „dokonané je“ so stotníkom vyznávame „tento človek je naozaj Boží Syn“. A napokon už len mlčíme. Bez slov sa pred ním skláňame, lebo na kríži sa pred nami sklonil on, Najsvätejší. Neexistujú slová, ktorými by sme mohli úplne vyjadriť, čo tu zažívame. On zomiera, my nemusíme.

(chvíľa ticha)

Ježišu Kriste, nie vždy si to uvedomujeme, nie každý deň ti to vyjadrujeme a mnohokrát sa zachováваме presne naopak, no predsa ti chceme zo svojho najhlbšieho vnútra vyjadriť: Ty si náš Boh a Pán. Nevieme a nechceme si svoj život bez teba predstaviť. A už vôbec nemáme potuchy, ako by sme mohli zvládnuť súčasnú náročnú situáciu bez tvojej milosti. Nedopušť, aby sme podľahli strachu alebo zúfalstvu. Nech nás v našich najtemnejších chvíľkach pozdvihne nádej v tvoju Spasiteľskú moc. „Bohu nič nie je nemožné“, ani zomrieť a vstať z mŕtvych, ani premeniť nepriazeň života počas epidémie na upevnenie viery i najbližších vzťahov. Nedávaj nám, o čo ťa prosíme, ak to nie je v zhode s vôľou tvojho Otca, ale daj nám to, čo potrebujeme, aby sme v teba mohli naďalej veriť, pre teba žiť, a ak na to príde, pre teba a za milovaných sa aj obetovať, aj zomrieť.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Trináste zastavenie
Pána Ježiša skladajú z kríža
Memento mori

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Sú mestá, kde zosnulých pre nebezpečenstvo šírenia nákazy pochovávajú bez prítomnosti rodiny. Tradičná forma našich pohrebných rozlúčok – v prípade všetkých príčin smrti, nielen v dôsledku nového vírusu – je zúžená na minimum. Nemôžeme prichádzať do domov smútku či na cintoríny, no omnoho viac než predtým si uvedomujeme, že aj my sme tu len dočasu a raz príde aj náš posledný deň. Jedni sa boja toho, čo bude s našou dušou potom, iný skôr z predsmrtného utrpenia či ľudského poníženia kvôli telesnému ochabnutiu. Niektorých strach dokonca ovládne do takej miery, že už nedokážu objaviť nič pozitívne na svojej budúcnosti, preto by najradšej svoj život ukončili hneď. Vedomie nášho konca nami vie zalomcovať, a poriadne.

„Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha“, stihol si, Pane Ježišu, ešte zvolať predtým, než tvoje telo vložili do rúk tvojej Matky. Teda, už ani nie tak tvojej, keďže si jej materstvo v milovanom učeníkovi preniesol na nás. Bola s tebou do tvojho posledného výdychu a aj po ňom, preto aj my sa k nej modlíme „Svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych teraz i v hodinu smrti našej“. Jej celoživotné „áno“ (fiat) až do tejto chvíle je pre nás zdrojom vnútorného pokoja pri pomyslení na deň, kedy sa zakončí náš pozemský život a bude pokračovať za bránou nášho terajšieho poznania. Okrem toho, pri pohľade na Sedembolestnú, patrónku Slovenska, v modlitbách myslíme i na náš milovaný národ.

(chvíľa ticha)

Buď milostivý voči všetkým zosnulým z dôvodu smrtiacej epidémie, Pane, a nám daj milosť poctivým prežívaním týchto dní pripraviť sa na deň, kedy ťa uvidíme z tváre do tváre.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Štrnásťe zastavenie
Pána Ježiša pochovávajú
Dokedy?

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Koľko ľudí ešte na nový koronavírus ochorie a koľkí mu podľahnú? Ako dlho budeme musieť zostať v domácej karanténe? Vydržíme to ešte? Aké následky ponesie naša ekonomika a spoločnosť ako taká? Podarí sa ľudstvu nad pandémiou zvíťaziť? Vráti sa raz život vôbec do starých koľají? Sužuje nás množstvo otázok o budúcnosti a miestami sami prorokujeme najbližší vývoj a špekulujeme o tom, ako sa zachováme. Prognózy odborníkov a vládnych predstaviteľov nám ponúkajú pestrú škálu, počnúc optimistickými zjednodušeniami až po katastrofické komplexné scenáre.

Ty, Pane Ježišu, si v zajatí hrobu nezostal dlho. Toto tvoje odlúčenie od učeníkov v nich vyvolalo najväčší smútok a sklamanie. Tvoje tri dni v hrobe však pre nich boli zároveň nevyhnutnou etapou na ceste nasledovania. Takto sa nevedomky pripravili na tvoje zmŕtvychvstanie, ktoré ich vzťah k tebe natrvalo upevnilo. Potom, po stretnutí s tebou, Vzkrieseným, a po prijatí Ducha Svätého, sa z nich definitívne stali tvoji svedkovia, ktorí pre teba žili a teba oslavovali až do svojho posledného dychu.

(chvíľa ticha)

Prosíme ťa, Pane, o dar trpezlivosti v čakaní. Nech nás súčasné nežičlivé podmienky pripravia na budúce možnosti nasledovania teba a ohlasovania tvojej radostnej zvesti.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Závěrečná modlitba

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

S bázňou pred tebou, Pane Ježišu, kľáčime a vebíme ťa za to, že si nešetril žiadnymi silami, nevyhol si sa žiadnemu protivenstvu a necúvol si pred žiadnym utrpením – všetko si zniesol vo vernosti voči Otcovi a z lásky k nám. Zároveň ťa chválime za to, že svojou božskou mocou vieš každú naše súženie premeniť na milosť. „Tým, ktorí milujú Boha, všetko slúži na dobré“, povedal svätý Pavol a my sa úprimne usilujeme milovať ťa a túžime, aby nás aj nepriaznivé podmienky počas súčasnej epidémie a mnohých všeobecných zákazov nefrustovali, ale viac nasmerovali na teba. Možno sa nám náš životný príbeh za týchto okolností nezdá byť najšťastnejším, ani romantickým, ani veselým, ale určite nech sa stane „príbehom spásy“, teda príbehom s tebou, pre teba a k tebe. Ty jediný si Boh a žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

(chvíľa ticha)

Na úmysel Svätého Otca: Otče náš. Zdravas. Sláva Otcu.